

Fire de execuție

Programare Orientată pe Obiecte

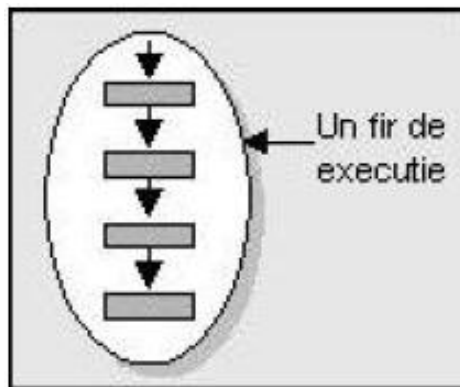
Fire de execuție

- Ce este un fir de execuție ?
- Crearea unui fir de execuție
- Ciclul de viață
- Terminarea firelor de execuție
- Sincronizarea firelor de execuție
- Monitoare
- Semafoare
- Probleme legate de sincronizare
- Gruparea firelor de execuție
- Fluxuri de tip "pipe"
- Clasele Timer și TimerTask

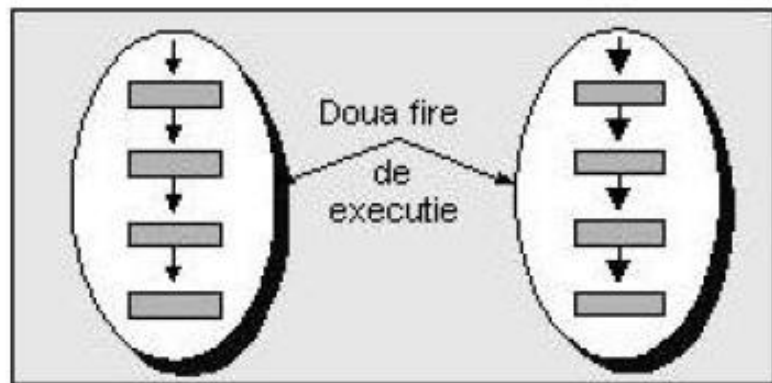
Ce este un fir de execuție ?

- Programare concurentă
- Firele de execuție fac trecerea de la programarea secvențială la programarea concurentă.
- Un fir de execuție este o succesiune secvențială de instrucțiuni care se execută în cadrul unui proces.

Program (proces)

Program (proces)

Proces - mai multe fire de execuție

Asemănări / Deosebiri

Asemănări:

- Concurență
- Planificare la execuție

Deosebiri:

- Un fir de execuție poate exista doar într-un proces
- Proces ușor, Context de execuție
- Proces nou: cod + date
- Fir nou: la crearea unui fir nu este copiat decât codul procesului părinte, toate firele de execuție având acces la aceleași date, datele procesului original.

Utilitatea:

- calcule matematice
- așteptarea eliberării unei resurse
- desenarea componentelor unei aplicații GUI

Crearea unui fir de execuție

- Orice fir de execuție este o instanță a clasei Thread

Crearea unui fir de execuție:

- extinderea clasei Thread
- implementarea interfeței Runnable

Clasa Thread:

- implementează un fir de execuție generic care, implicit, nu face nimic

Interfața Runnable

- Definește un protocol comun pentru obiecte active
- Conține metoda run
- Este implementată de clasa Thread

Extinderea clasei Thread

```
public class FirExecutie extends Thread {
    public FirExecutie(String nume) {
        // Apelam constructorul superclasei
        super(nume);
    }
    public void run() {
        //Codul firului de executie
        ...
    }
}
```

- Lansarea unui fir

```
// Cream firul de executie
```

```
FirExecutie fir = new FirExecutie("simplu");
```

```
// Lansam in executie
```

```
fir.start();
```

Folosirea clasei Thread

```
class AfisareNumere extends Thread {
    private int a, b, pas;
    public AfisareNumere (int a, int b, int pas ) {
        this .a = a;
        this .b = b;
        this .pas = pas;
    }
    public void run () {
        for (int i = a; i <= b; i += pas)
            System . out. print (i + " ");
    }
}

public class TestThread {
    public static void main ( String args []) {
        AfisareNumere fir1 , fir2 ;
        fir1 = new AfisareNumere (0, 100 , 5);
        // Numara de la 0 la 100 cu pasul 5
        fir2 = new AfisareNumere (100 , 200 , 10);
        // Numara de la 100 la 200 cu pasul 10
        fir1 . start ();
        fir2 . start ();
        // Pornim firele de executie, ele vor fi distruse automat la
        // terminarea lor
    }
}

//Sequential...
0 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 ...
//Un posibil rezultat
0 100 110 5 10 15 120 130 20 140 25 ...
```

Implementarea interfeței Runnable

- class Fir extends Parinte, Thread // **Incorect**
public class ClasaActiva implements Runnable {
 public void run() {
 //Codul firului de executie

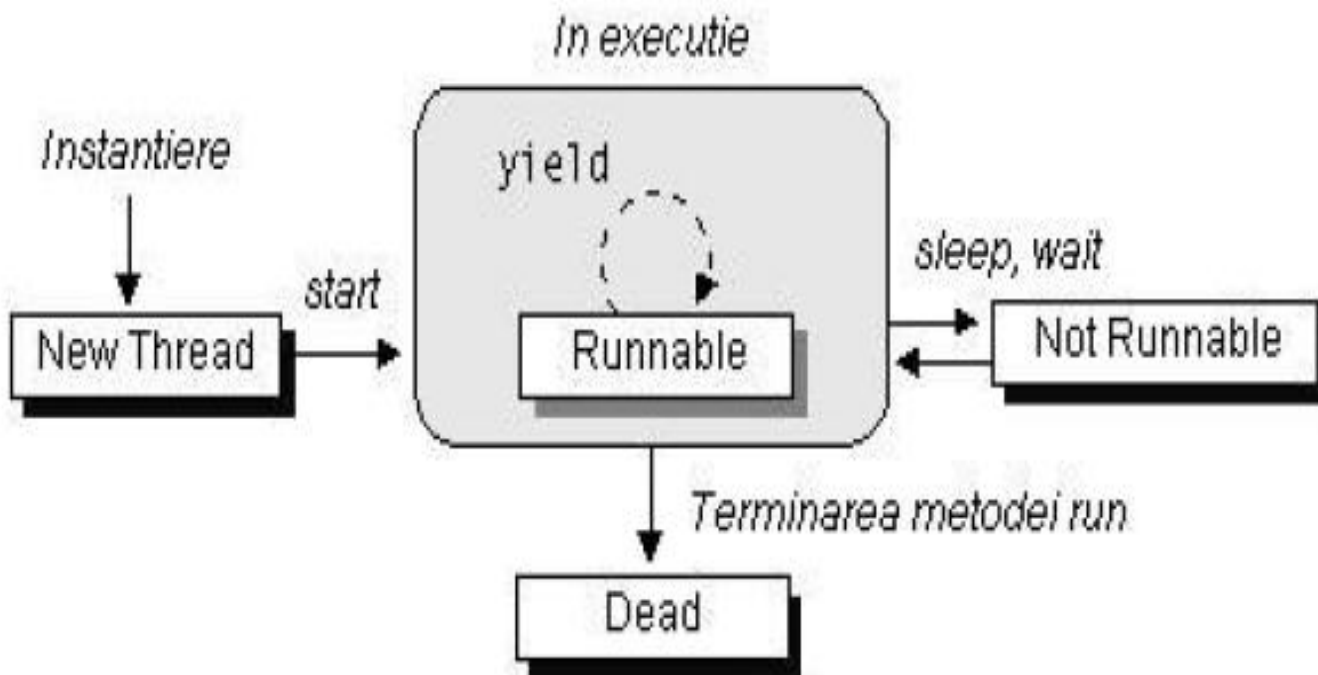
 ...
 }
}
...
ClasaActiva obiectActiv = new ClasaActiva();
Thread fir = new Thread(obiectActiv);
fir.start();
// Sau
public class FirExecutie implements Runnable {
 private Thread fir = null;
 public FirExecutie() {
 fir = new Thread(this);
 }
 public void run() { ... }
}
...
FirExecutie fir = new FirExecutie();

Ciclul de viață

Starea "New Thread"

```
Thread fir = new Thread(obiectActiv);  
// fir se gaseste in starea "New Thread"
```

- Nu are alocate resurse
- Putem apela start
- `IllegalThreadStateException`

Ciclul de viață (2)

Starea "Runnable"

```
fir.start();
```

```
//fir se gaseste in starea "Runnable"
```

- Alocare resurse
- Planificare la procesor
- Apel run

Starea "Not Runnable"

- Este "adormit" prin apelul metodei sleep;

```
try {
```

```
    // Facem pauza de o secunda
```

```
    Thread.sleep(1000);
```

```
} catch (InterruptedException e) { ...}
```

- A apelat metoda wait, așteptând ca o anumită condiție să fie satisfăcută (notify);
- Este blocat într-o operație de intrare/ieșire.

Starea "Dead"

- Firele de execuție trebuie să se termine natural.
- Nu mai există metoda stop.

```
public void run() {  
    for(int i = a; i <= b; i += pas)  
        System.out.print(i + " " );  
}
```

- Variabile de terminare

```
public boolean executie = true;  
public void run() {  
    while (executie) {  
        ...  
    }  
}
```

System.exit termină forțat toate firele de execuție.

Metoda isAlive

- true - "Runnable" sau "Not Runnable"
- false - "New Thread" sau "Dead"

```
NumaraSecunde fir = new NumaraSecunde();  
// isAlive retuneaza false  
// (starea este New Thread)  
fir.start();  
// isAlive retuneaza true  
// (starea este Runnable)  
fir.executie = false;  
// isAlive retuneaza false  
// (starea este Dead)
```

Priorități de execuție

Modele de lucru:

- Modelul cooperativ - în care firele de execuție decid când să cedeze procesorul; dezavantajul este că unele fire pot acapara procesorul, nepermițând și execuția altora până la terminarea lor.
- Modelul preemptiv - "cuante de timp" -partajare resurse, dezavantajul fiind nevoia de a sincroniza accesul firelor la resursele comune.

Metoda setPriority:

MAX_PRIORITY = 10;

MIN_PRIORITY = 1;

NORM_PRIORITY= 5;

Un fir de execuție cedează procesorul:

- prioritate mai mare
- metoda sa run se termină
- yield
- timpul alocat a expirat

Sincronizarea firelor de execuție

- Partajarea resurselor comune
- Așteptarea îndeplinirii unor condiții

Scenariul producător / consumator

```
class Buffer {  
    private int number = -1;  
    public int get() {  
        return number;  
    }  
    public void put(int number) {  
        this.number = number;  
    }  
}
```

Clasa Producator

```
class Producator extends Thread {
    private Buffer buffer;
    public Producator(Buffer b) {
        buffer = b;
    }
    public void run() {
        for (int i = 0; i < 10; i++) {
            buffer.put(i);
            System.out.println("Producatorul a pus:\t" + i);
            try {
                sleep((int)(Math.random() * 100));
            } catch (InterruptedException e) { }
        }
    }
}
```

Clasa Consumator

```
class Consumator extends Thread {
    private Buffer buffer;
    public Consumator(Buffer b) {
        buffer = b;
    }
    public void run() {
        int value = 0;
        for (int i = 0; i < 10; i++) {
            value = buffer.get();
            System.out.println("Consumatorul
a primit:\t" + value);
        }
    }
}
```


Mecanisme de sincronizare

- Activitățile producătorului și consumatorului trebuie sincronizate la nivelul resursei comune în două privințe:
 1. Cele două fire de execuție nu trebuie să acceseze simultan buffer-ul; acest lucru se realizează prin blocarea obiectului Buffer atunci când este accesat de un fir de execuție, astfel încât nici un alt fir de execuție să nu-l mai poată accesa ("Monitoare").
 2. Cele două fire de execuție trebuie să se coordoneze, adică producătorul trebuie să găsească o modalitate de a "spune" consumatorului că a plasat o valoare în buffer, iar consumatorul trebuie să comunice producătorului că a preluat această valoare, pentru ca acesta să poată genera o alta. Pentru a realiza această comunicare, clasa Thread pune la dispoziție metodele wait, notify, notifyAll. ("Semafoare").

Monitoare

Secțiune critică = segment de cod ce gestionează o resursă comună

Monitor = monitorizează accesul la o secțiune critică; "lacăt" asociat fiecărui obiect

- Controlul accesului într-o secțiune critică se face prin cuvântul cheie synchronized

```
public synchronized void put(int number) {  
    // buffer blocat de producator  
    ...  
    // buffer deblocat de producator  
}  
  
public synchronized int get() {  
    // buffer blocat de consumator  
    ...  
    // buffer deblocat de consumator  
}
```

Semafoare

- Metodele wait - notify

```
class Buffer {
    private int number = -1;
    private boolean available = false;
    public synchronized int get() {
        while (!available) {
            try {
                wait();
                // Asteapta producatorul sa puna o valoare
            } catch (InterruptedException e) {
                e.printStackTrace();
            }
        }
        available = false;
        notifyAll();
        return number;
    }
}
```

Semafoare

```
public synchronized void put(int number) {
    while (available) {
        try {
            wait();
            // Asteapta consumatorul sa preia valoarea
        } catch (InterruptedException e) {
            e.printStackTrace();
        }
    }
    this.number = number;
    available = true;
    notifyAll();
}
```

Probleme legate de sincronizare

- Deadlock - "Problema filozofilor":
 - Solicitarea resursele în aceeași ordine
 - Monitoare care să controleze accesul la un grup de resurse
 - Variabile care să informeze disponibilitatea resurselor fără a bloca monitoarele
 - Arhitectura sistemului
- Fire de execuție inaccesibile
Operațiile blocante IO nu trebuie făcute în metode sincronizate.

Gruparea firelor de execuție

- pune la dispoziție un mecanism pentru manipularea firelor ca un tot și nu individual (putem să pornim sau să suspendăm toate firele dintr-un grup cu un singur apel de metodă)
- Clasa ThreadGroup
- Fiecare fir de execuție Java este membru al unui grup, afilierea fiind permanentă.

//Exemplu

```
ThreadGroup grup1 = new ThreadGroup("Producatori");  
Thread p1 = new Thread(grup1, "Producator 1");  
Thread p2 = new Thread(grup1, "Producator 2");  
ThreadGroup grup2 = new ThreadGroup("Consumatori");  
Thread c1 = new Thread(grup2, "Consumator 1");  
Thread c2 = new Thread(grup2, "Consumator 2");  
Thread c3 = new Thread(grup2, "Consumator 3");
```

- Un grup poate avea ca părinte un alt grup - ierarhie de grupuri, cu rădăcina grupul implicit main

Comunicarea prin fluxuri de tip "pipe"

- PipedReader, PipedWriter
- PipedOutputStream, PipedInputStream

Conectarea fluxurilor

```
PipedWriter pw1 = new PipedWriter();
```

```
PipedReader pr1 = new PipedReader(pw1);
```

```
// sau
```

```
PipedReader pr2 = new PipedReader();
```

```
PipedWriter pw2 = new PipedWriter(pr2);
```

```
// sau
```

```
PipedReader pr = new PipedReader();
```

```
PipedWriter pw = new PipedWriter();
```

```
pr.connect(pw) //echivalent cu
```

```
pw.connect(pr);
```

Exemplu

```
class Producator extends Thread {  
    private DataOutputStream out;  
    public void run() {  
        ...  
        out.writeInt(i);  
    }  
}
```

```
class Consumator extends Thread {  
    private DataInputStream in;  
    public void run() {  
        ...  
        value = in.readInt();  
    }  
}
```

```
...  
PipedOutputStream pipeOut = new PipedOutputStream();  
PipedInputStream pipeIn = new PipedInputStream(pipeOut);  
DataOutputStream out = new DataOutputStream(pipeOut);  
DataInputStream in = new DataInputStream(pipeIn);  
Producator p1 = new Producator(out);  
Consumator c1 = new Consumator(in);  
p1.start();  
c1.start();
```


Clasele Timer și TimerTask

- Planificare unor acțiuni pentru o singură execuție sau pentru execuții repetate la intervale regulate.
- Etape:
 - Crearea unei subclase *Actiune* a lui *TimerTask* și supradefinirea metodei *run*
 - Crearea unui fir de execuție prin instanțierea clasei *Timer*;
 - Crearea unui obiect de tip *Actiune*;
 - Planificarea la execuție a obiectului de tip *Actiune*, folosind metoda *schedule* din clasa *Timer*;

Folosirea claselor Timer și TimerTask

```
import java . util . * ;
import java . awt . * ;
class Atentie extends TimerTask {
    public void run () {
        Toolkit . getDefaultToolkit (). beep ();
        System . out . print ( "." );
    }
}
class Alarma extends TimerTask {
    public String mesaj ;
    public Alarma ( String mesaj ) {
        this . mesaj = mesaj ;
    }
    public void run () {
        System . out . println ( mesaj );
    }
}
public class TestTimer {
    public static void main ( String args []) {
        // Setam o actiune repetitiva , cu rata fixa
        final Timer t1 = new Timer ();
        t1 . scheduleAtFixedRate ( new Atentie () , 0 , 1*1000 ) ;
        // Folosim o clasa anonima pentru o alta actiune
        Timer t2 = new Timer ();
```

